

Table listing names and locations: Baja, Debreczen, Esztergom, Fejégháza, Győr, H.-M. Vásárhely, Jászapáti, Kaposvár, Kolozsvár, Kecskemét, Kiszvárd, Losonc, Mezőur, Miskolc, Marosvásárhely, Mako, Nyiregyháza, Oroszáza, Pápa, Révkomárom, Sárvár, Szabadka, Szombathely, Székesfehérvár, Szolnok, Szeged, Tata, Torda, Ungvár, Veszprém, Zilah, Z. Eggerszek.

Kath. legényegyletek: Budapest, Eger, Esztergom, Győr, Kalocsa, Pécs, Székesfehérvár.

A szudániakról.

A szudáni karavánról dr. Török Aurél egyetemi tanár a budapesti állatkertben rövid, de tanulságos előadást tartott. Előadását a szudániak osztályozásával kezdte. Megnyarazta a „Szudán” szó értelmét. A gyökszócska „Szu”, annyit jelent, mint „fekete...”

A negerek fekete bőrne s Hasan, Abdeltan, Hapit és Nigriciaiaknak nevezetnek. A különbség közöttük s az arabok között az, hogy araboké feltűnően feketébb, szájuk igen dudorodott, orruk erősen lapult. Legérdekesebb hajzata, mely a szó szoros értelmében gyapothoz hasonló s roppant sűrű és göndör. A göndörítésre ők egy hajtű fele pálcikát használnak.

A nők, kik aránylag törpeeknek mondhatók, férjeikhez képest, orrukban két karikat viselnek és pedig egyet aranyból s egyet ezüstből, melyben kövek is vannak.

Érdekese a nők hajzata, mely csak vállukig ér, s mintegy 150—200 vékony „czopf” (varkoc) ra van fonva.

Hajuk ilyen fonása egy-két, sőt három napot is igénybe vesz.

A nők fölötté hiuk, sokkal büszkébbek s hübbak a mieinknél. Körömlüket bizonyos nő vény levélvel festik. A nővény vízbe lesz áztatva s azután abba mártják kezüket, míg körömlük egészen megvörösödik. Fülbevalójuk olyan nagy, hogy némely nőnél vállig ér s nemcsak a fülczimpában, hanem a kagylóban is vannak fűgők, úgy, hogy a fülön vállami 5—6 lyuk van. Lábuk szépen kifejtett.

De míg az európaiaknál általában a hüvely vagy öregügy a legnagyobb, addig náluk a második uj.

Megjegyezzék még, hogy a szudániak s egyáltalában az arabok s a többi fajok és törzsek mind luddalpuak, mégis jól tudnak futni s nem harcképtelenek mint ezt bizonyították az angolok megverése alkalmával.

Vallásuk mohamedán s igen fanatikusak. Ezen törzs közöttben a legregibb, már a hieroglyphakon is van rólu említés téve.

Legfanatikusabbak a bédshak, kik talizmánokat kötnek csata alkalmával kardjukra, s azokat megcsókolva mindegyikre külön imát mondanak. Kardjukon 4 ilyen talizmán van a 4 szent, Abubeker, Ohman, Ozman és Aliról. Elvégezzék imájokat, bátran mennek a

legveszedelmebb csatának, azon tudatban, hogy sérthetetlenek. A nigriciaiknál 10—12 százalékkal hosszabbak a karok a testnél. Ruházatukat úgy az egyik, mint a másik törzsnél egyszerű lepedő féle szövet képezi, csupán a papjuk visel fejen turbászert kálapot. Érdekese a bédshak hajzata. Elöl puszertu „Tallat”, míg hátrább nyeregforma „Hamot” viselnek. Orrukban szintén hordanak gyűrűt s ezt „Offai”-nak nevezik. Ezen felül a tetovizozás is divatban van náluk. A nők szinten igen hiuk s azon felül mensesek is.

Testszinükre nézve világosabbak a negereknél. Ez a törzs állítólag a Pharaok idejében igen hatalmas volt. Azt mondják, hogy ők hódították meg Abyssiniát.

Ránk nézve érdekes ezen faj vagy törzs, kik állítólag fehérék voltak, csak a negerekkel való keveredés folytán lettek barnakká. Legnagyobb nevezetesség abban rejlik, hogy hazájukban Mária Terézia korára emlékeztető pénz van forgalomban sőt Török állítása szerint Mária Terézia tallert ctt ismerik, sőt jelenleg is járja.

Erre Abdul Gindi két nyers borjú-tüdőt hozott, a melyért a karaván csoport harczt kezdett, majd neki álltak s nyersen kezédk falatozni, azután a megmaradt részt szarvason megcsütötték, s azon hamusan meg is ették.

Fegyverzetük hosszú lándzsá, egyesek kétélű kard képezi, védelemre pedig viziló, vagy elefantbőrrel készült kis paizs szolgál.

Rokonszenv az ak az egész karavánban három van, melyek közül a legkedvesebb a kis „Faddala” magyarul: Istennadta. Jellemző a negereknél, hogy ha fiuk születik, egy csöpet sem fekte, hanem világos sárgás, mint azt a kis „Faddala”-nál lehet látni.

Török végül a kezeken előforduló vonsokról s körömről szolt, kiemelve, hogy míg az európaiaknál az ujjon különösen észlelhető vonalak mintegy paralel haladnak; addig az öveken egy pont körül számtalan kis kört képeznek. (F. J.)

Helyi hírek.

Blaha Lujzától közönségünk tegnap a „Czigány” előadása alatt bucsuzott el. A kilépő művésznőt a taps és eljenek világság viharra fogadta. A közönség között, színes papírra nyomatva, a tegnapi tárcánkban közölt csinos költemény osztatot ki. A zsinórpadiásról két pompás koszoru ereszkedett alá; az egyik koszoruról — fikusz- és kamélia-level alapon szébbnél szebb virágokból — megysim bárony szalag csúngott alá a következő feirással: „A debreczeni hölgyek” és „Blaha Lujzának 1885. ápr. 20.”

„Asszony tudja csak, mi való asszonynak,” szolt a művésznő, midőn látta, hogy a felirat nem rontotta el a szalagot, hanem egy oda férczelt keskeny pántlikára volt felferagasztva. A másik gyönyörű koszoru két és sárga szalagján a „Debreczeni színiügylet” ajánlata volt olvasható. „Sok pántlikám van énknem” — szolt a diva — „ha meghalok, oda adom a muzeumnak!” — A két koszoru melé a zenekarból igen szép kaméliás csokrot nyújtottak fel. De a bucsu még nem ért véget a színházban, folytatásá lelte előadás után, mikor a nagy művésznő a „Fehér Ló”-ban levő szállására hazatért. A dal és zeneügylet ugyanis az unnepeit művésznő tiszteletére lakásának piacoz utczára néző ablaka alatt tegnap este fél 11 órakor szerződöt adott s a „Barna kis lány”, „Eresz alá fészkel a” dalok gyönyörű előeklése után Márk Endre ügyvéd ur,

a dalegylet elnöke beszédet tartott a művésznőhöz, ki azon perczen, midőn az ének felzúndult, ablakában megjelent. A beszéd kiemelte, hogy a dalegylet a művésznőnek, mint egyik alapító tagjának hálaival tartozik; hálaival tartozik azon nőnek, ki a magyar dal szépségét, búbáját nemcsak az országgal, hanem a külfölddel is megismertette. Kéri őt, hogy minél gyakrabban látogasson meg bennünket. Ezután a művésznő éltetésével bevégi rövid, de szép beszédét. Az ekkor már néhány százra szaporodott közönség zajosan élteté a művésznőt. Erre Blaha Luiza asszony a meghatottságtól elfogott hangon a következő szavakat intézte a dalárokhoz: „Uraim! mélyen meg vagyok hatva a nem várt kitüntetésért. Tartanak meg tovább is szívjes jóindulatukban. Isten önnökkel!” A jelenlévők zajos eljenzése után a dalárda „Ne sirj, ne sirj Kossuth Lajos”, „Mi zengit a hércekek?” s „Öve a dai” dalokat énekelté el. Ezután a közönség a művésznő éltetésé között szétoszlott. — Hat fellépte felehetlen lesz előttünk — ezekben a darabokban még gyakran fogjuk várni, azt híve, hogy mindjárt előlép a színpalak közül. Hozza is vissza Isten a körünkbe mielőbb! — Tegnap egyik legújabb szerepét, Rózsit játszotta. Az a mélyesges búbánat, a mit ő a tegnapi búbánatos dalokba tudott önteni; az a megázó drámaiság, a melyel a második felvonásbeli víziót, — és később azt a megkapó élethelyzettel adott örültéji jelenetet játszotta, azzal a velőkg ható fölnevetéssel: azt elfeledni nem lehet: Éneke, játéka, mind szép, mind elbájoló volt; hol sirtunk, hol nevetünk, úgy, a mint ő akarta. Legnagyobb hatást az „A mi házuk felett csak egy csillag van czimú dalával keltezt, melyet (mivel illt nem ösmeri mindenki) közünk is. Így hangzik:

A mi házuk felett csak egy csillag van, Az ablakon csillagok sok igrige van, Irigyltek tölem azt a csillagot, A mely az én életemre ragyogott.

Véletlenül feltekintek az égbe, Nincsen csillag, mind lebulott a földre, Lehullott az égnek legszebb csillaga, Hogy is lennék boldog, rózsám, valaha!

A minap hogy házad előtt elmentem, Az ablakon könyves szemmel benéztem, A kapuban egy elfogott valami, Azt az érzés ki sem tudom mondani.

Egy rózsán megismerlám száz rózsát, Századikat elidőtettem te hozzád, Közébebe leheltem a lelkemet, Tépd össze, ha nem szeretsz már engemet.

A végét Blaha Luza zokogva s egy fára borulva énekelte és bizony sok embert rikattolt meg tegnap cigány Rózi búbánata! Az előadás lehetett volna összevergőbb. Sz a bó Antal az öreg cigányt szokott sikerrel játszotta; nála jobban nem is igen adják most. A 2. felvonásban maga heggedült, igen csinosan. Pálffy György (Laczi) ma lépett először hosszas betegkedés után; hangja nem nyerte vissza minden érczét s így nem keil sietni a hosszú szerepekkel. Érzéssel játszott. — H a l a m a i n é n a k (Évi) tegnap nem volt szerencsés estjeje. Nótái nem voltak olyanok, a melyekből valamit csinálhatott volna, — egy kcsár helyett kitalált boritani az utcára, és a mi legnagyobb baj: taputatlan tapsolói úgy viseltek magukat, mint valami megrendelt k l a k k. Akkor hívták legjobban, mikor valamire való jelenete sem volt s mikor az ová-

ciók — Blahánét illették, a mi bizony rossz vért csinált, de — a mint meg vagyunk róla győződve — a szerénységéről ismert s ilyen ostromba tüntetésekre nem szorult művésznőt sem szolgáltatót valami nagy öröme. H a d a i (Gyuri) tegnap mely érzéssel, igazán szépen éneket. Megemlített meg L a n d o s t (Perke hajdu), ki egy idő óta sokat játszik s szép úde baritonját szívesen hallgatják; játéka meg jelentekelen; Siposné (Rabek) Borándot (Márton gazda), Nyilasi (Kurt) sat. — Báró Splényi Odónna Blaha Luiza urhölgy ma déli vonattal indult el Budapestre. Az indóházhoz kísérték a szimfonsulat férfi s nőtagjai, csaknem teljes számmal, az elükön Krecsányi igazgatóval. Nagy számú előkei közönséget láttunk odakint; ott volt Komlóssy Arthur színiügylet elnök, Vértési Araold vál. tag és lap szerkesztő, Lesczinszky őrnagy, Kja Sándor sat. A művésznőnek távozásakor szerbkrét nyújtottak át s ö könyvekig megindulva mondott úsztelőinek, pályatársainak „Isten hozza”-ot. Még e hó folyamán kezd meg vendégzereplését Nagykanizsán.

Hajdumegye eléggé látogatott közgyűlésének mai, első napján felolvasattak az alispán jelentései, melyek a közgyűlés által tudomásul vétettek s Lengyel Imre biz. tag indítványára ki is fognak nyomtatni és a biz. tag tagoknak megküldeni. Ezt és a főszámvevői jelentése ösmertetni fogjuk. A közgyűlés számos apróbb tárgyalást nagyobb érdeket keltezt a B.-Ujvárosi és járás szolgabírói segéd megválasztása. Gróf Degenfeld főispán a kandidáló bizottság választott tagjai, Lengyel Imre, Czeglédi Lajos, Ujvári Béla mellé a főispán által kinevezettek: Szivós Géza, Fehér Emanuel és Léway Márton. — Kijelöltettek a szolgabírósegédi állomásra Papp Lajos és Kovács Gyula. — Névszerinti szavazás rendeltett el, miután Tauffer Károly b.-ujvárosi gyűlészeres 20 egyén által aláírott kérvény nyujtott be főispán urnak, kik szavazást kérnek. — A szavazás befejeztetén 135 szavazattal közöl 95 szavazattal vagyis 55 többséggel Kovács Gyula megválasztatott — Ezután a közigazgatási bizottságba egy új tag választása elrendeltett, — mivel Osváth Ferenc megszűnven megbizottsági tag lenni s így közg. bizottsági tag sem lehet, helyébe megválasztatott 34 szavazattal többséggel Szöllösy Imre földési birtokos. — Ezután Kovács Gyula megválasztott szolgabírói segéd tette le az esküt.

Országos vásárunk hirtelen fellendült tegnap s ma már azt jelenthetjük, oly sok jószág, különösen sertés hajatottat be, hogy bátran elmondhatjuk, hogy még nem volt ilyen nagy vásár, oicó volt minden, de azért vetek es adtak, sertés csak vasuton elvitett 13,000, szarvasmarha 300 drb, — lóvásár meg pláne nagy volt, hoztak oly szép nemes telivér lovakat, minőket régen nem láttunk, maga a lovaregylet budapesti tikára is örömmel nézte a szép állatokat. — Örömmel említhetjük

szép leány! fekete szemében vidámság ajkain mosoly s így egymásba a színeket bámulva, hogy boldogságuk teljes legyen, kitől sem kérv engedélyt, egymásba szerettek. Különös, hogy ma este sokáig ég nálok a lámpa, a szerelem nem kedveli a hosszú éjeket, kesőn fekszik és korán kel. Az ifjunak, ki haza kíserte, az elválnásnál egy virágot tűzött mellé, hogy annak illatát érezze ő réa emlékezzék. Elköltöve estléljé, boldog volt, hogy egyedül habóritatlanul ő réa gondolhatott álmodozva, kesével kedvesének nevet írta föl az asztalterítőre, ajkai az ő nevet susogták édesen mosolygotts s bárholva tekintett, csak őt látta, szivét egy kimondhatlan gyönyör érczét tölté el. Így álmodozva végre lefeküdt, lámpáját félig lehuzta. Most álmaim újra szövi, úde arczát dus fávtjeiben félig elrejtve hóféher karján pihentett, patyolat ingének ujja karján lecsuszva láttatni engedi szép vállait. Álmaiban látja, a mint hozzá jön csendesen zajtalan, nehogy álmat megzavarja, ágya szélére ül s sokáig hosszu szemléli, azután gyöngéden fölébe hajolva mosolygó ajkaira, édes, forró, hosszu csókot nyom.

Ki lakhatik ott? ismételte magában Lajos, szeméit a még mindig világos ablakra függesztve. Miért ne egy boldog család? Léteznek még egyének lecsődésül szívvel; kik boldogok a kötelességben, a kötelesség által, mint ama házaspár, melyel néhányszor találkoztam Lajos a lépésőn. A mama halvány, szőke, egy olcsó felöltőben, maga előtt kis gyermekének szekerét tolvá, a papa félig öszbe borult, fackajakját vezette kezénél fogva. Talán ezek lesznek, kik fölötté laknak. Négyász s néhany frank fizetéssel s még hozzá két gyermek! Gyakran vagy többnyire vén borjúhúst ebédelnek s a papa az ebédőben alszik. A kis úszlőtől a ház szarnoka, bárha növeli a gondot, s uj kiadásokat okoz, mégis örülnek neki.

A papa korán reggel elmev, sovány reggelijét zsebébe dugva csak késő délben jó háza az éhségtől és De nem panaszkodik, s ségések. Mily boldogok, mi csora után a kis fiú így feküdni. De miért nem kinek reggel oly korán virraszt illy késő éjfélig? Oh, őt a gondok nevelt nem tarthat s éjfélig nehány óráét tanulja azt, mit fiának? Oh e nyomorúság azt bírják, mint megvennet, melynek tudatává ebédjökét.

Ez alatt megindult peken hullott az eső az meyen elmerülve könyg. Késő éjfel volt s taláta Zsólyaszekében Vegre tehát megfogja szobában, mely alatt olyg az a boldogság minden csak a szegények ajtai tunk fel, a munkát, szeg boldogságát.

Ki lakhatik ott? kérdezte magában Lajos. Ki virraszt oly sokáig? Egy munkás, talán mint ő, író, vagy költő? Gyakran találkozott a lépcsőn, egy halvány, szegényesen öltözött ifjuval, kezében rendezen könyvvel, talán ez lesz. Az ifju is, hogy a fentartására szükséges 100 soust megkeresse, naponként egy óráét tanított, hátralevő részét idejének egészen a költészetnek és művészetnek szentelte. Szegény, nagyon szegény, de tiszta és büszke, mint Cató, ifjuságának és szemekkel, az ifju pedig, hogy szomszédja

A »DEBRECZEN« TARCZÁJA.

A nyitott ablak.

François Coppée. Sötét nyári éj volt. Az ég terhes felhőkkel borítva. Olykor-olykor távoli mennydörgés morskja hallzott. A széles, fákall beültetett boulevardon néhany eikéssett sétáló siet haza, menekülve a készülő vihar elől. A gázlámpák halvány sugárai elenyésznek a beláthatlan sötétségben.

Üldözve nyomasztó melegétől, fáradtságtól, és a lámpája körül repkedő szunyogok bosszantó és egyhangu zúmmogásától Lajos felkelt íróasztalától, még egy ideges pillantást vetett munkájára, eloltotta lámpáját s leszállva a negyedik emeletre, áthaladt a kihalt boulevardon s lakásával szemben a sörház egyik asztalánál foglalt helyet.

Unalmas est! Az a pohár sör, melyet egy álmosképi és félrenyomott sarku czipőjében biczegő fickó tett eléje, a lomhaságtól és álomtól alig mozogva, miközben szeméből ingujjával törülte ki az álmot, az undor egy nem keltették fel benne.

Arra gondolt Lajos, vajjon nem jobb lett volna otthon maradni s lefeküdni? Pascalinak igaza van, maradjon az ember otthon. Az arab közmondás is helyesen jegyzi meg: jobb feküdni, mint ülni, meghalni, mint feküdni. Meghalni? Hitemre, igen. Az ember eleve ügys folytonos küzdelem, hány jeles mü marad dítjanalul, hány lángész vész el dicso szoru nélkül, ki tudna arról számot adni?... Mily egyhangu a tramvaj dübörgése, mely tíz percenként halad el előtte a poros síneken, a szegény állatok fáradtan ügének!

Ó is, hogy megkeresse mindennapi kényerét, mint egy igazló, be van fogva egy helyi lap kihordó szekerebe. Vajjon nem könnyebb-e a síneken, mint a hegyes kavicsokon huzni a terh-t? Így élt harmincznyolcz évet! Egy elveszett ifjuság! Melyben nincs egyetlen gyöngéd, édes emlék!

Teljesen belemerülve konok álmodozásába gépiesen tekintett maga elé. Midőn sörét emelte szájához, hirtelen észreveszi, hogy közvetlen szobája felett az ötdik emeleten egy ablak még mindig világos.

Egyedül az világos még az egész épületben, s még a szomszéd házak ablakai is mind sötétek, mert e negyedik korán fekszenek az emberek. A sötét éjben a házak tetői elenyésztek s ez egyetlen világító pont meglehetősen magasságban fekvé, még jobban kitűnt, csillogva, mint egy álló csillag melabusan tekintve a semmiségre. Nyitva is volt, az ablak szárnyak kiakasztva s a fehér csipke függőnyöket a szél olykor meg-meg lebegette.

Ki lakhatik ott? kérde magában Lajos? E perczen egy boldogtalannak, oly szomorunak érczte magát, elhagyatva, egyedül s a megvilágított ablak oly kellemesen fényelt, hogy képzeletében a boldogság különböző jelenetei tüntek föl, melyek e szobában lefolyhatnak.

Azok, kiket gyakran üldözött el otthonukból a fájdalom, a szenvedés, s kik néha kifáradva esti sétatjokban iyet láttak, azok jól ismerik e benyomást. Az, ki ily megvilágított ablakot látott, így beszél magában: itt a jólét lakozhatik! s hosszan, vágytól ösztönözve szemlélte, mint egy kétségbeesett, kinek e földön már nincs mit keresni, melancholicus vigaszt talált, egy csillagot bámulva és azt remélve, hogy egy napon föl fogja találni egy új életben.

Ki lakhatik ott? kérdezte magában Lajos. Ki virraszt oly sokáig? Egy munkás, talán mint ő, író, vagy költő? Gyakran találkozott a lépcsőn, egy halvány, szegényesen öltözött ifjuval, kezében rendezen könyvvel, talán ez lesz. Az ifju is, hogy a fentartására szükséges 100 soust megkeresse, naponként egy óráét tanított, hátralevő részét idejének egészen a költészetnek és művészetnek szentelte. Szegény, nagyon szegény, de tiszta és büszke, mint Cató, ifjuságának és szemekkel, az ifju pedig, hogy szomszédja

képzeteinek kincseit érintetlenül őrizte meg s daczára kopott ruhájának, ha egy hölgy mosolygva tekinté rá, szeméit szégyenkezve lesütötte. Dícsőögrre vágyik, de azt kiérdemelni csak egy remekmű által akarja s erre fordítja minden lelki erejét; tollát ép annyira becsüli, mint a lovag kardját — s előbb elveszne éhen, semhogy magát egy iroda komor falai közé temesse el. E pillanatban talán első versét írja, az ifjuság isteni költészete, melyet életünkben csak egyszer érczünk és írunk meg. Egy paradicsomot varázsol maga elé, feldiszipte azt minden gondifolattól bájjal, melyben a madarak vidáman csicseregnek, a virágok illatukat szabadon árasztják, hol a nők tiszták és igazán szeretnek, hol minden csak álom és álom. De később, midőn vissza hozszas kinok után a kiadó kegyéből megjelennek, a kritika tönkre teszi — eles fájdalom gyöttri lelkét. Az élet még sem olyan szép.

Vajon mit csinálhat most a fiatal költő? Talán már lefeküdt s még néhany lapot olvas át kedvező könyveiből. Nem; inkább dolgozik s néhany javítást tesz költeményein, s azután kifáradva szekében hátra dül, furtós fejt vállára hajtva szeméit félig becsukva a toll kihull kezéből, álmodozik. Látja a Muzsát, mely elégedetten mosolyog reá, mint egy anya, s zské föl hajolva gyengén megsimogatva, — homlokára hosszu csókot nyom.

Ki lakhatik ott? kérdezte magában Lajos. Képzeteinek kincseit érintetlenül őrizte meg s daczára kopott ruhájának, ha egy hölgy mosolygva tekinté rá, szeméit szégyenkezve lesütötte. Dícsőögrre vágyik, de azt kiérdemelni csak egy remekmű által akarja s erre fordítja minden lelki erejét; tollát ép annyira becsüli, mint a lovag kardját — s előbb elveszne éhen, semhogy magát egy iroda komor falai közé temesse el. E pillanatban talán első versét írja, az ifjuság isteni költészete, melyet életünkben csak egyszer érczünk és írunk meg. Egy paradicsomot varázsol maga elé, feldiszipte azt minden gondifolattól bájjal, melyben a madarak vidáman csicseregnek, a virágok illatukat szabadon árasztják, hol a nők tiszták és igazán szeretnek, hol minden csak álom és álom. De később, midőn vissza hozszas kinok után a kiadó kegyéből megjelennek, a kritika tönkre teszi — eles fájdalom gyöttri lelkét. Az élet még sem olyan szép.

szép leány! fekete szemében vidámság ajkain mosoly s így egymásba a színeket bámulva, hogy boldogságuk teljes legyen, kitől sem kérv engedélyt, egymásba szerettek. Különös, hogy ma este sokáig ég nálok a lámpa, a szerelem nem kedveli a hosszú éjeket, kesőn fekszik és korán kel. Az ifjunak, ki haza kíserte, az elválnásnál egy virágot tűzött mellé, hogy annak illatát érezze ő réa emlékezzék. Elköltöve estléljé, boldog volt, hogy egyedül habóritatlanul ő réa gondolhatott álmodozva, kesével kedvesének nevet írta föl az asztalterítőre, ajkai az ő nevet susogták édesen mosolygotts s bárholva tekintett, csak őt látta, szivét egy kimondhatlan gyönyör érczét tölté el. Így álmodozva végre lefeküdt, lámpáját félig lehuzta. Most álmaim újra szövi, úde arczát dus fávtjeiben félig elrejtve hóféher karján pihentett, patyolat ingének ujja karján lecsuszva láttatni engedi szép vállait. Álmaiban látja, a mint hozzá jön csendesen zajtalan, nehogy álmat megzavarja, ágya szélére ül s sokáig hosszu szemléli, azután gyöngéden fölébe hajolva mosolygó ajkaira, édes, forró, hosszu csókot nyom.

Ki lakhatik ott? ismételte magában Lajos, szeméit a még mindig világos ablakra függesztve. Miért ne egy boldog család? Léteznek még egyének lecsődésül szívvel; kik boldogok a kötelességben, a kötelesség által, mint ama házaspár, melyel néhányszor találkoztam Lajos a lépésőn. A mama halvány, szőke, egy olcsó felöltőben, maga előtt kis gyermekének szekerét tolvá, a papa félig öszbe borult, fackajakját vezette kezénél fogva. Talán ezek lesznek, kik fölötté laknak. Négyász s néhany frank fizetéssel s még hozzá két gyermek! Gyakran vagy többnyire vén borjúhúst ebédelnek s a papa az ebédőben alszik. A kis úszlőtől a ház szarnoka, bárha növeli a gondot, s uj kiadásokat okoz, mégis örülnek neki.

A papa korán reggel elmev, sovány reggelijét zsebébe dugva csak késő délben jó háza az éhségtől és De nem panaszkodik, s ségések. Mily boldogok, mi csora után a kis fiú így feküdni. De miért nem kinek reggel oly korán virraszt illy késő éjfélig? Oh, őt a gondok nevelt nem tarthat s éjfélig nehány óráét tanulja azt, mit fiának? Oh e nyomorúság azt bírják, mint megvennet, melynek tudatává ebédjökét.

Ez alatt megindult peken hullott az eső az meyen elmerülve könyg. Késő éjfel volt s taláta Zsólyaszekében Vegre tehát megfogja szobában, mely alatt olyg az a boldogság minden csak a szegények ajtai tunk fel, a munkát, szeg boldogságát.

GRAEPEL HUGO, MARSHALL SONS & CO LIMITED

vezérigényőke, BUDAPESTEN VI. bárány-utca 16. szám (gyár-utca sarkán) ajánlja

Gőzmozgonyait és gőzeséplőgépeit

örlőmalmait, valamint minden egyéb gazdasági gépeit és eszközeit jelentékenyen lezártott árak mellett.

A legújabb és kitűnően javított Marshall-féle gőzmozgonyok és cséplőgépek a budapesti országos kiállítás nemzetközi gépcsarnokában, a III. csoportban vannak kiállítva.

„MARGIT”

GYÓGYFORRÁSRÓL.

Előnyös tulajdonsága valamennyi szikéletes vizek között, — vegyi alkotórészek szerencsés összetétele, kevés szabad szén-sav, de gazdag, félig kötött szén-sav tartalma.

Dr. Korányi Frigyes egyetemi tanár és kir. tanácsos. Jó hatásának találtam a légutak és gyomor nyálkahártyáinak hurutos bántalmánál, a Seltersi-, Radein-, Vichy- stb. vizektől különböző csekélyebb szabad szén-sav tartalmánál fogva, s azért a vérzések lehetőségénél, vagy a hol a vérkeringési szervek izgatásaitól kell tartani, a szén-sav dúsabb vizek fölött előnyvel bír.

Dr. Gebhardt Lajos egyetemi tanár. Rókus-kórház igazgatója. Kiválóan jó hatásának bizonyult a légző-, emésztő- és vizeledőszervek hurutos bántalmánál, oly annyira, hogy jelenleg rokonalkatú más ásványvíz kórházunkban alig rendeltek, — csekély szabad szén-sav tartalmánál fogva, oly esetekben is sikeresen alkalmazzuk, a melyekben a Seltersi-, Giesshübl-, Gleichenbergi-vizeknek használata határozottan káros volna.

Dr. Navratil Imre egyetemi tanár. Torok-, gége-, légcső- és hörbetegekben igen jó, kiváló hatást pedig akkor gyakorolt, ha az említett szervek bántalmával rokon természetű gyomorbeteg volt jelen.

Dr. Poór Imre egyetemi tanár. Gége-, tüdő-, gyomor, vizeledőszervek hurutos bántalmánál, mint a Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübl. Előnye, hogy a betegek élvezettel isszák, s hogy sem bevéve, sem belélegezve, a fejben vagy tüdőben nem okoz semmi vértörődést.

Dr. Kétly Károly egyetemi tanár. Légző, emésztő-szervek hurutos bántalmánál jó eredménnyel alkalmaztam Seltersi, Gleichenbergi, Giesshübl vizek fölött kisebb szén-sav tartalmánál fogva előnyvel bír.

Dr. Barbás József Rókus kórházi főorvos. Légző-, emésztő- és vizeledőszervek hurutos bántalmánál bántalt versenyez a külföldi szikéletes ásványvizekkel.

Dr. Bamberger Henrik egyet. tanár, udvari tanácsos. Légző-, emésztő-szervek hurutos bántalmánál tapasztalt eredmény bizonyítja, hogy gyógyhatásban teljesen azonos a Seltersi-, Giesshübl- és Vichy-vizekkel.

Dr. Duchek András egyetemi tanár, udvari tanácsos. Összetétele és kellemes ízénél fogva ajánlható a légző- és emésztő-szervek kórállapotánál.

Ez idő szerint Európa legelső **Görbersdorff** kus gyógyintézete „Margit”-forrás gyógy- és leglátogatottabb tüdőbetegnek klímatis- hatásáról. — Sok oldali legkedvezőbb eredmények alapján, melyeket én gyógyintézetemben „Margit”-forrás gyógyvíz alkalmazása által a légutak hurutos bántalmánál tapasztaltam, hivatva érzem magamat ezen betegek által kedvesen fogyasztott, és jól tűrt gyógyvizet a legsürgősebben ajánlani. Görbersdorff, 1879. március 18-án.

Dr. Römpler Tódor.

Borral használva a legegészségesebb és legkellemesebb ital.

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

m. k. udvari ásványvíz-
szállítónál Budapesten.

Ugyszintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőben.

BZRORÁD J. REZSŐ

sárospataki malomkövei

Sárospatakon.

elvitáztatani a világ első malomkövei. Mert a legfinomabb őrrésre ép oly jók, mint a francia kövek; a sárközre pedig rendkívül módon felülmúlják a francia köveket. Legjobb bizonyítéka ennek az a körülmény, hogy még nyugot Németország részére is nagyon keresettek, ahol egy pár sárospataki malomkő 150 márkával drágább, mint ott a francziák. Tehát egészen alapán, ha itteni némely malomtulajdonos a köveket drágáknak találja, ahol olcsóbbak, mint a francziák.

Megrendelések elfogadást: **Brzorád J. Rezső** kovamalomkő-gyárában Sárospatakon (posta-, vasut- és távirat állomás) a honnan árjegyzékek kívánatra ingyen elküldetnek.

Miután vállalatom fenállása óta még soha-em voltam képes valamennyi megrendelést a tulajdonképeni idény alatt június-októberben pontosan teljesíteni, — kérem bármennyű szükségletre nézve a megrendeléseket lehetőleg minél előbb megtenni.

Számos megrendelést kér
Mogyorós. Utolsó posta Táth

Mély tisztelettel
BRZORÁD J. REZSŐ.

FALK OTTÓ

NŐI-, FÉRFI-

és
GYERMEK-CZIPŐ

nagy raktára

Az
ARANY CSIZMÁHOZ
DEBRECZENBEN

czepléd-utcán

a városház épületében.

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget értesíteni, hogy a közlő tavaszi idényre raktáramat a legjobb anyagból készült lábbeli árukkal igen dusan szereltem fel. Különösen figyelmet érdemelnek

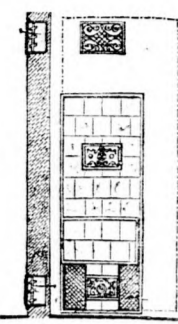
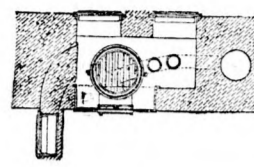
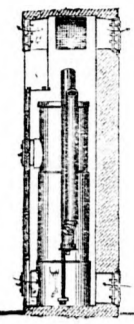
Everlasztin női-, férfi- és gyermek-czipőim, melyek ugy jószágára, mind olcsóságára nézve, minden eddig őrben bocsátottakat felülmúlnak. — A nagyérdemű közönség eddigi becses pártfogásáért: köszönetet nyilvánítva, főtörökvesem ezután is, mint eddig, oda irányuland, igen tisztelt ve-
voimnek jó árukat olcsó árban szolgálhatni.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását továbbra is kéri, tisztelettel
Falk Ottó.

Megrendelések mérték után és javítások, ugyszinté vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Debreczen, 1885. nyomtatott KUTASI IMRE könyvnyomdájában.

SWADLO FERENCZ BUDAPEST.

Gyára:

VII. ker. alsó erdő-sor

3. sz.

Ajánlja szabadalmazott, zajtalan, önmagukat felhuzó

zárdőnyeit

hullámzott aczellemezéből; továbbá szabadalmazott Blazieck- és Brocka-féle tölte és szel-
őzetési

kályhák;

valamint

központi-fűtési berendezéseit.

saját szabadalma szerint, egy vagy több helyiség számára; mely utóbbiak különösen új építmé-
nyeknél iskoláknál, kórházaknál, stb. szellőztetéssel, vagy szellőztet és nélkül, igen szélszeren
alkalmazhatók.

Ajánlja továbbá valamennyi az építési szakmába

tartozó munkáit u. m. épületi-, mű- és szerkezeti

lakatos munkáit.

Mintakártyák és költségve-

tések, ingyen és bérmentve.

Első valódi nyákdoldó Hoff J.-féle maláta-
kivonat melliczkorka két papírban van.

Hoff János féle maláta kivonat egész-
ségi sör 1 üveg 60 kr.

Hoff János féle össze-sített maláta kivo-
nat 1 üveg 1 fnt 12 kr. kis üveg 60 kr.

Orvosi tekintélyek mint Bécsben Bamberger, Schröber, Schnitzler, Rokitszky, Basch, Finger tanszok és mások, Berlinben dr. Frerich, Lang-beck Liebrich tanárok igen sok betegségben a legbiztosabb, legjobb eredménnyel rendelik

Hoff János féle maláta kivonat mell-
czukorka 60, 30, 15 és 10 kr. eredeti
kép papírban.

Hoff J. f. maláta egészségi chocholat.
I. 1/2 kiló 2 fnt 40 kr. II. 1 fnt 60 kr.
I. 1/4 kiló 1 fnt 30 kr. II. 90 kr.

Gyógyhatás.

A mel és gyomor-fajdalmakban catharusban, idegyenge ében és el-
erőtlenedésben, kimerültzegen és mint erősítőszert az üdüknél.

Hoff János urnak,

a maláta-kivonatok fel-alója és készítőjének, cs. kir. udvari szállítója
Európa legjobb fejedelemiségének Bécs, Graben Brünnerstrasse N. 8.
Ruma, 1877. okt. 22.

Az ön Hoff János féle megbízhatatlan maláta-kivonat egészségi sörre és egészségi maláta kivonat chocholatja nem csak nem régi mell-fajdalmak, hanem az én chronikus gyomor-bajomat jelentékenyen meggyógyította, miért Istennek és Önnek legyen köszönet. Kérek ezuttal (következik a megrendelés.)

Tisztelettel:

Gröger György, alatorvos, Rumaban
Német Palánka, 1883. márcz 20.

Mint hogy az ön Hoff János féle maláta kivonat egészségi sörre naszná-
lata fojtán jelentékeny javulást érzek, postautánvétellel 6 üveggel rendel.

Tisztelettel:

Beck Andras Német-Palánka

Orvosi gyógyjelentés.

Első gyógyjelentés, Baja, 1881. nov. 27.
Tisztelt uram! Örömmel jelentem önnek, hogy az ön Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi sörre, 70 éves atyámnál, aki rég óta catharusban szenvedett, mely betegségekben semmi gyógyszer nem használt, a catharus megszűntette s az etvágyat helyreállította. Kérek ismét 13 üveg Hoff János-féle maláta kivonat egészségi sört postautánvétellel 6 üveggel küldeni. Tisztelettel.

Dr. Dory, megyei főorvos Baján.

Második gyógyjelentés, 1881. jui. 16.

Tisztelt uram! A Hoff János-féle maláta-kivonat egészségi sörrenek használata 70 éves atyámat teljesen megerősíté, úgy hogy annak használata kimondhatatlan jó. — Kérek még 18 üveggel ismert címhez, postautánvétellel azonnal küldeni. Tisztelettel,

Dr. Dory, megyei főorvos, Baján.

Főraktár: Debreczenben: Csanak J., Rickl J. Z., Gerby F., Huszár K., Varga L. üzletében. Nyiregyháza: Korányi gyógyász., Egerben: Kallner L. Buzath L. a misericordianus gyógytárca. Miskolcra: Dr. Szabó József gyógyász. Mahr Károly. Nagyváradon: Hermgh S. Molnár L. gyógyász. Jankó Antal, Kiss S. Szatmáron: Jákó Mihály.

60 magas kitűntetés. Alapítottott 1847.

Bécsben és Pesten 1861. óta.

Bérbe adás.

Biharmegyében keblezett, Ér-Keserü község határában fekvő, a **B. Wangenheim árvák**, végrendeletileg tulajdonát képező tagos birtok, mintegy 560 cat. hold — kellő uri lakkkal és gazdasági épületekkel felszerelve, e hó 24-én d. e. 10 órakor, a község-házánál megtartandó

árverésen 1886. évi január 1-sőtől számitandó 3 évre haszonbérbe ki fog adatni, a bánompénz ott fizettetik a legtöbbet ígértől, mint pedig az árverési pontozatok szintén ott tekinthetők meg. Debreczen, 1885. évi ápril 17.

Gerzon Ödön
gyám és végren. végrehajtó.

1885. XVII. évf.

Előzetesi árak:
Helyben és postán külföld.
Egy évre . . . . . 10 fnt-kr.
Fél évre . . . . . 5 fnt-kr.
Negyed évre . . . . . 2 fnt-kr.
Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény főpíaz, Vecsey-
ház földsz. a szerkesztőségbe
bérmentve küldendő.

Előfizetési helyben
TELEGDI K. LAJOS és társai
U. S. A. T. H. K. A. R. U. L. Y. könyv-
kereskedésben és a kiadóhivatal-
ban KUTASI IMRE könyv-
nyomdájában a postahivatalok
úján.

Virágoskert va

(r. e) Tisza Kalm-
virágos-kerthez hasonlítva
den zsendül, szépül és
Csakis virágoskert Magy-
hasznos konyha- és gyüm-
a Tisza-kormány kivágat-
s helyökre a dulás hely-
elfedező virágot ültetett.

Horváth Boldizsár.
beszéde utolsó részén a
nül végig, az országot
hasonlítva, melybe egy-
lanak demokratikus es-
nyok; nines kö z v é l e
helyesen tette, hogy ne
idegennek találma magát.

Méltóztassák kinek
szerint választani a k
nem acceptáljuk ezek eg

Uralkodik valami
szenttelen hangulat a k
lyesen mondá Horváth

a főrendi reform java
alkotmány-kérdése sem
kívül nagy érdeklődést

lán maga, Horváth Bo
a születési jogot

vel, mint az ifjú poéta,
kes helyzet kedveért —

natot énekel meg a verséb
számazott — ez ő dem

mintegy diktálja és ter-
általa minden alkalom

zelmeket; hogy pedig —
esődtömeg gondnoka ig-
mellett érték tekintet

hasznát húzott ezen sz-
viszonyokból: az ellen-
nyára enyhíteni fogja.

hogy ha Kossuth Lajos
nek érzené magát ideha

szeretettől sugároz lelke
szerencsétlensége fölött

Horváth Boldizsár haza-
ben semmiesetre sem

Boldizsárhoz. Nem tá-
vültség örve alatt, sem

vetlenül az a kormány-
vált Boldizsár által el-
czéggének tűzte ki a

odabont a reakció lin-
a mely kormány igen

Horváth Boldizsár álta-
még pedig úgy, hogy

kidobálta az ott rég-
takat.

De hát mit is me-
rezzen magának érvény

netelő közvélemény?
nincsen és megalkuvás

lehet érni azt, a mi e-
szóval és tettel fenköli

Az se mutat a demok-
hogy a nemzet némi ok

Tisza bukását s a fi-
tikus elemeinek határo

rendiház reformjának id-
akkor, a midőn oly

haza sorsát, a melynek
nemzetre nézve veszed-
ben még egy teljesen

is »kisebbséggé» ké-
mig ilyen kormány-
szövetkeznünk kell a

okból nem, hát abba
minden lépésében vezet-
tásból.